

PATVIRTINTA
Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos
direktoriaus 2016 m. rugpjūčio 30 d.
įsakymu Nr. VĮ-78
(Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos
direktoriaus 2021 m. rugsėjo 13 d.
įsakymo Nr. VĮ-148/2021 redakcija)

ŠIAULIŲ SAULIAUS SONDECKIO MENŲ GIMNAZIJOS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šiaulių Sauliaus Sondeckio menų gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Bendrosiomis programomis, Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija), Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309.

2. Apraše aptariami mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai ir principai, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese, vertinimas baigiantis ugdymo laikotarpiui, mokinių individualios pažangos stebėjimas ir fiksavimas, tėvų (globėjų) informavimo tvarka.

3. Apraše vartojamos sąvokos ir trumpinimų paaiškinimas:

3.1. **mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimas** – kriterijais grįstas ugdymosi ir mokymosi stebėjimas ir grįžtamasis ryšys, informacijos apie mokymosi procesus ir rezultatus rinkimas ir kaupimas, interpretavimas ir naudojimas mokymo ir mokymosi kokybei užtikrinti;

3.2. **formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų;

3.3. **įsivertinimas** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius;

3.4. **diagnostinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti;

3.5. **apibendrinamasis (sumuojamasis) vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą, modulį ar kitą mokymosi etapą;

3.6. **kaupiamasis vertinimas** – mokinių pasiekimų ir pažangos suminis vertinimas, naudojant įvairius (įsi)vertinimo būdus;

3.7. **NMPP** – nacionalinis mokinių pasiekimų patikrinimas;

3.8. **PUPP** – pagrindinio ugdymo programos pasiekimų patikrinimas.

II SKYRIUS MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ IR PAŽANGOS VERTINIMO TIKSLAI IR PRINCIPAI

4. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo tikslai:

4.1. nustatyti mokinių pasiekimų lygį bei pažangą, išsiaiškinti kiekvieno mokinio stiprybes, ugdymosi poreikius ir kartu su mokiniu bei jo tėvais (globėjais) priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos;

- 4.2. palaikyti mokymąsi ir teikti savalaikį atsaką (grįžtamąjį ryšį) mokiniams ir mokytojams, gerinant mokymo(si) proceso kokybę;
- 4.3. apibendrinti, susumuoti atskiro mokymosi laikotarpio (baigiant pusmetį, mokslo metus) ar mokymosi pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą rezultatus ir sertifikuoti;
- 4.4. vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus.
5. Mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo principai:
 - 5.1. vertinimo kriterijų aiškumas – mokiniai informuojami ir su jais aptariama, ko iš jų tikimasi, koks turi būti gerai atliktas darbas, kokie vertinimo kriterijai, kada ir kaip yra taikomi;
 - 5.2. vertinimo įvairiapusiškumas – derinami skirtingi vertinimo būdai, kiekvienam mokiniui suteikiamos galimybės pasirodyti kuo geriau;
 - 5.3. vertinimo pagrįstumas – renkami, fiksuojami, analizuojami tik išsikeltą vertinimo tikslą atliepiantys įrodymai apie vaiką;
 - 5.4. pažangą skatinantis grįžtamasis ryšys – mokytojai užtikrina, kad mokiniams ir jų tėvams informacija apie mokymąsi būtų teikiama laiku, būtų informatyvi, asmeniška ir skatinanti kiekvieną mokinį siekti asmeninės pažangos;
 - 5.5. dialogas vertinant – mokiniai įsitraukia į mokymosi pasiekimų į(si)vertinimą, pažangos stebėjimą, pasiektų rezultatų apmąstymą;
 - 5.6. vertinimo patikimumas – surenkama pakankamai informacijos apie jau susiformavusį vaiko gebėjimą, siekiant priimti teisingus sprendimus dėl tolesnio ugdymo;
 - 5.7. vertinimo procese mokinių pasiekimai tarpusavyje nelyginami.

III SKYRIUS VERTINIMO PLANAVIMAS

6. Vertinimą, kuris planuojamas kartu su ugdymo procesu vieneriems mokslo metams, sudaro vienas kitą sąlygojantys diagnostinis, formuojamasis, ir apibendrinamasis (sumuojamasis) vertinimo tipai.
7. Gimnazijos metodinėse grupėse aptariamos ir suderinamos dalykų vertinimo metodikos – vertinimo objektai, būdai, formos, kriterijai, kurie turi būti aiškūs ir suprantami mokiniams ir jų tėvams (globėjams).
8. Mokytojai per pirmąsias savo dalyko pamokas rugsėjo mėnesį mokinius supažindina su mokymosi pasiekimų, pažangos informacijos kaupimo ir fiksavimo principais.
9. Ugdymosi tęstinumo užtikrinimas:
 - 9.1. pradinio ugdymo mokytojas, dirbantis su 1 klasės mokiniais, susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus ir individualią pažangą;
 - 9.2. mokiniui baigiant pradinio ugdymo programą, klasės mokytojas parengia mokinio pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo aprašą, su kuriuo susipažįsta visi pagrindinio ugdymo programos dalykų mokytojai;
 - 9.3. vidurinio ugdymo programos dalykų mokytojai susipažįsta su mokinių pagrindinio ugdymosi pasiekimais, PUPP rezultatais;
 - 9.4. mokytojai analizuoja mokinių NMPP rezultatus ir ugdo mokinius pagal jų gebėjimų lygį.

IV SKYRIUS VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

10. Naujai priimtiems mokiniams ir pradėjusiems mokytis pagal naują ugdymo programą skiriamas adaptacinis mėnesio laikotarpis, kurio metu taikomas formuojamasis ir kaupiamasis vertinimas. Mokiniai nepatenkinamais pažymiais šiuo laikotarpiu nevertinami.

11. Grupinių pamokų mokytojas gali taikyti kaupiamąjį vertinimą, kurio objektas – apklausa raštu, žodžiu, namų darbai, darbas pamokoje. Sukaupti balai konvertuojami į pažymius. Mokytojai susidaro savo individualią informacijos kaupimo ir jos fiksavimo sistemą.

12. Mokytojai, mokantys mokinius individualiai, vertina mokinio darbą pamokoje, savarankišką darbą, daromą pažangą, dalyvavimą meninėje-koncertinėje veikloje, konkursuose ir juose pasiektus rezultatus.

13. Meninių dalykų apibendrinamajam įvertinimui organizuojami atsiskaitymai viešo ar uždaro koncerto forma, vieši kūrybinių darbų pristatymai, peržiūros, muzikos ugdymo programos (atlikėjo raiškos) baigiamosios klasės egzaminai.

14. Pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų mokomieji dalykai, kurių pasiekimai vertinami įskaita:

14.1 dorinis ugdymas (etika, tikyba);

14.2. pilietiškumo pagrindai;

14.3. ekonomika ir verslumas;

14.4. kūno kultūra;

14.5. žmogaus sauga;

14.6. bendrojo ugdymo mokomųjų dalykų moduliai;

14.7. technologijos;

14.8. šiuolaikiniai menai.

15. Mokinių mokymosi pasiekimai vertinami sistemingai, nuosekliai, bent kartą per mėnesį. Kiekvienoje pamokoje taikomas formuojamasis vertinimas. Vertinimą pažymiu rekomenduojama taikyti tokiu dažnumu per pusmetį:

15.1. jei dalykui mokytis skirtos 1–2 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 4 pažymiais;

15.2. jei dalykui mokytis skirtos 3–4 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 5 pažymiais;

15.3. jei dalykui mokytis skirtos 5 pamokos per savaitę, vertinama ne mažiau kaip 7 pažymiais per pusmetį.

16. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

16.1. kontrolinis darbas;

16.2. savarankiškas darbas pamokoje;

16.3. apklausa žodžiu;

16.4. dalyvavimas konkursuose, olimpiadose, projektuose, festivaliuose;

16.5. meninio dalyko programos ar jos dalies atsiskaitymas, egzaminas;

16.6. savarankiškas mokinio darbas ruošiantis individualioms pamokoms, darbas ir pažanga pamokoje;

16.7. kūrybinių darbų pristatymas, peržiūra;

16.8. praktinės-kūrybinės užduotys;

16.9. ilgalaikė projektinė veikla.

17. Pradinių klasių mokinių pasiekimai pažymiu nevertinami.

18. Kontrolinių darbų (5–8 klasės, I–IV gimnazijos klasės) organizavimo tvarka ir vertinimas:

18.1. mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

18.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniais aptariama kontrolinio darbo apimtis, struktūra ir vertinimo kriterijai, fiksuojama e-dienyne;

18.3. dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;

18.4. mokytojų parinktos užduotys kontroliniam darbui turi atitikti visus mokymosi pasiekimų lygius;

18.5. mokytojai kontrolinius darbus gražina mokiniams ne vėliau kaip po savaitės (lietuvių kalbos ir literatūros – po 2 savaitių). Bendrus kontrolinio darbo rezultatus siūloma pristatyti visiems klasės mokiniams ir pasidžiaugti jų sėkmėmis, numatyti būdus pastebėtoms spragoms pašalinti;

18.6. jei mokinys dėl pateisinamų priežasčių (pateikė gydytojų pažymą ar tėvų paaiškinimą) nedalyvauja kontroliniame darbe, už jį atsiskaito su mokytoju sutartu laiku (bet ne vėliau kaip per savaitę). Mokinys, be pateisinamos priežasties nedalyvavęs kontroliniame darbe, tokią teisę praranda ir jam rašomas nepatenkinamas įvertinimas;

18.7. jei mokinys dėl ligos praleido daugiau nei dvi savaites, jis kreipiasi į savo klasės vadovą, kuris su dalykų mokytojais derina kontrolinių darbų grafiką. Mokinio pageidavimu bendrojo ugdymo dalykų mokytojai teikia konsultacijas;

18.8. kontrolinis darbas neorganizuojamas paskutinę pusmečio dieną ir pirmą dieną po atostogų ar šventinių dienų.

19. Mokiniais mokslų metų eigoje organizuojami bendrojo ugdymo dalykų diagnostiniai darbai, kurių rezultatais remiantis individualizuojamas mokinių ugdymo(si) turinys:

19.1. 1 klasės mokiniams – lietuvių kalba, matematika, pasaulio pažinimas (balandžio mėnesį);

19.2. 2–4 klasių mokiniams – lietuvių kalba, matematika, pasaulio pažinimas (rugsėjo ir balandžio mėnesiais);

19.3. 5–8 klasių mokiniams – lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalba(-os), matematika, geografija, istorija ir gamtamokslinio ugdymo dalykai (rugsėjo ir gegužės mėnesiais);

19.4. I–IV klasių mokiniams – lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalba(-os), matematika, gamtamokslinio ir socialinio ugdymo dalykai (rugsėjo ir gegužės mėnesiais);

19.5. Gimnazijos bendrojo ugdymo skyriaus vedėjas kartu su mokytojais analizuoja diagnostinių darbų rezultatus ir priima sprendimus dėl tolesnio mokinių mokymo(si) strategijų.

20. Mokslų metų pabaigoje mokiniai atlieka NMPP ir PUPP užduotis Lietuvos Respublikos švietimo, mokslų ir sporto ministerijos nustatyta tvarka.

21. II gimnazijos klasės mokiniams organizuojami užsienio kalbų pasiekimų lygio nustatymo testai (darbai vertinami pažymiu (taškais)). Pagal mokinių testų rezultatus III gimnazijos klasėje diferencijuojamas užsienio kalbos mokymas (sudaromos grupės).

22. Siekiant tinkamai pasiręgti brandos egzaminams, IV gimnazijos klasės mokiniams organizuojami bandomieji egzaminai. Juos mokiniai rašo 2 pusmečio pradžioje pamokų metu. Bandomųjų egzaminų laikas derinamas su administracija ir su kiekviena mokinių grupe (srautu).

23. Dalyvavimas bandomuosiuose brandos egzaminuose mokiniams yra privalomas. Nedalyvavusiems mokiniams sudaromos sąlygos parašyti darbą kitu laiku.

24. Namų darbų skyrimo ir vertinimo tvarka:

24.1. mokytojas gali neskirti namų darbų;

24.2. jei mokytojas skyrė namų darbus, jis juos privalo patikrinti pasirinkta forma;

24.3. bendrojo ugdymo dalykų namų darbai atostogoms yra neskiriami;

24.4. mokytojas, siekdamas, kad mokinio tėvai (globėjai) galėtų kontroliuoti, ar jų vaikai atlieka namų darbus, užduotis e-dienyne užpildo konkrečiai, aiškiai nurodydamas, ką mokinys turi padaryti.

V SKYRIUS

VERTINIMAS BAIGIANTIS UGDYMO LAIKOTARPIUI

25. Mokinio mokymosi pasiekimai pusmečių ir mokslų metų pabaigoje apibendrinami ir vertinimo rezultatas fiksuojamas įrašu ar balu, taikant 10 balų vertinimo sistemą:

25.1. patenkinamas įvertinimas – įrašai: „patenkinamas“, „pagrindinis“, „aukštesnysis“, „atleista“ („atl“), „įskaityta“ („įsk“), „padarė pažangą“ („pp“), 4–10 balų įvertinimas (vertinimo skalė pagal pasiekimų lygį: aukštesnysis – 10 (puikiai), 9 (labai gerai); pagrindinis – 8 (gerai), 7 (pakankamai gerai), 6 (vidutiniškai); patenkinamas – 5 (patenkinamai), 4 (pakankamai patenkinamai));

25.2. nepatenkinamas įvertinimas – įrašai: „nepatenkinamas“, „neįskaityta“ („neįsk“), „nepadarė pažangos“ („np“), 1–3 balų įvertinimas (3 (nepatenkinamai), 2 (blogai), 1 (labai blogai)).

26. Jei mokinys ugdymo laikotarpiu per gimnazijos numatytą laiką neatsiskaitė ir nepademonstravo pasiekimų, numatytų pagrindinio ar vidurinio ugdymo bendrosiose programose, jo pasiekimai prilyginami žemiausiam 10 balų sistemos įvertinimui „labai blogai“. Jei mokinys neatliko gimnazijos numatytu laiku vertinimo užduočių (kontrolinių darbų ir kt.) dėl svarbių, gimnazijos vadovo pateisintų priežasčių (pavyzdžiui, ligos), ugdymo laikotarpio pabaigoje fiksuojamas įrašas „atleista“. Tokiais atvejais mokiniams, sugrįžusiems į ugdymo procesą, turi būti suteikta reikiama mokymosi pagalba.

27. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, pusmečio įvertinimas fiksuojamas iš visų atitinkamo laikotarpio pažymių, skaičiuojant jų svertinį arba aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklę mokinio naudai. Mokiniams ir jų tėvams paaiškinama, kokie svertinio vidurkio dėmenys (pvz., kontroliniai darbai, projektai ir kt.) daro įtaką dalyko pusmečio įvertinimui ir kokie jo svertiniai koeficientai. Fiksuojant pusmečio dalyko įvertinimą įrašais „įsk“ arba „neįsk“, atsižvelgiama į tai, kokių įrašų per ugdymo laikotarpį yra daugiau.

28. Metinis dalyko įvertinimas fiksuojamas:

28.1. iš 1 ir 2 pusmečių pažymių, skaičiuojant jų aritmetinį vidurkį ir taikant apvalinimo taisyklės mokinio naudai;

28.2. įrašu „įsk“, jei 1 ir 2 pusmečių įvertinimai yra „įsk“ ir „įsk“ arba „įsk“ ir „neįsk“ arba „neįsk“ ir „įsk“;

28.3. įrašu „neįsk“, jei 1 ir 2 pusmečių įvertinimai yra „neįsk“.

29. Mokiniui, besimokančiam pagal pradinio ugdymo programą, bendrojo ugdymo dalykų 2 pusmečio mokymosi pasiekimų įvertinimas laikomas metiniu. Jei pasibaigus ugdymo procesui skirtos užduotys suteikia mokiniui, kurio mokymosi pasiekimai mokantis pagal dalyko programą fiksuoti nepatenkinamu metiniu įvertinimu, galimybę pasiekti ne žemesnį kaip patenkinamas mokymosi pasiekimų lygį, nustatytą bendrosiose programose, tai papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

30. Jei pasibaigus ugdymo procesui buvo skirtas papildomas darbas, papildomo darbo įvertinimas laikomas metiniu.

VI SKYRIUS

MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMAS IR FIKSAVIMAS

31. Mokytojai, stebėdami kasdieninį mokinio ugdymą(si), naudoja individualią mokinių pasiekimų vertinimo ir fiksavimo sistemą.

32. Mokinių įsivertinimo įrankius ir sistemas mokytojai pristato metodinių grupių posėdžiuose, dalijasi savo patirtimi.

33. Mokytojas, planuodamas pamoką, formuluoja mokymosi uždavinius, kuriuose apibrėžia numatomus rezultatus ir vertinimo kriterijus.

34. Mokytojai vykdo mokinių individualios pažangos analizę:

34.1. kiekvienos pamokos pabaigoje organizuoja vertinimo refleksiją, grįžta prie uždavinio, remdamiesi vertinimo kriterijais, apibendrina išmokimo rezultatus ir mokymosi pažangą;

34.2. baigę pamokų ciklą, etapą, organizuoja įsivertinimą, įvertina mokymo ir mokymosi sėkmę, teikia informaciją (komentarų žodžiu ar raštu) apie tai, kas padaryta gerai, ką reikėtų tobulinti, kaip tai atlikti, kad būtų pasiekti mokymo(si) uždaviniai pagal sutartus kriterijus ir sukauptą vertinimo informaciją, numato spragų likvidavimo būdus;

34.3. siekiant stebėti mokinių daromą pažangą ir mokant mokinius mokytis analizuojant savo daromą pažangą, rekomenduojama bendru mokytojų ir mokinių susitarimu naudoti įsivertinimo aplankus (lenteles, sąsiuvinis);

34.4. analizuoja kiekvieno mokinio individualią pažangą mokančių mokytojų, metodinių grupių posėdžių metu.

35. Mokytojai pusmečio pabaigoje organizuoja mokymosi pasiekimų ir pažangos įsivertinimą (mokiniai analizuoja savo mokymąsi, padarytą pažangą, su mokytoju aptaria sėkmes ir problemas, planuoja tolesnį mokymąsi).

36. Mokytojai analizuoja pusmečių, metinius, NMPP, PUPP, brandos egzaminų rezultatus. Priima sprendimus dėl sėkmingų mokymo(si) metodų, priemonių, naudojamų užduočių ir kt. tinkamumo, tikslingumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.

VII SKYRIUS TĖVŲ (GLOBĖJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

37. Tėvai apie vaiko pasiekimus informaciją gauna:

37.1. įrašuose e-dienyne;

37.2. pristatant savarankiškus, kūrybinius vaiko darbus;

37.3. individualių konsultacijų su mokytojais metu;

37.4. klasės susirinkimuose;

37.5. dalyvaudami trišaliuose (mokinys-mokytojas-tėvai) pokalbiuose;

37.6. pasiekimai konkursuose viešai skelbiami gimnazijos tinklalapyje.

38. Klasių vadovai reguliariai informuoja Neformaliojo švietimo ir pagalbos skyriaus vedėją apie mokinius, turinčius mokymosi sunkumų. Šiems mokiniams numatomos pagalbos teikimo galimybės.

39. Klasių vadovai organizuoja tėvų (globėjų) susirinkimus ne rečiau kaip kartą per pusmetį.

40. Gimnazijoje organizuojami susirinkimai, kuriuose konkrečių klasių mokinių tėvai (globėjai) supažindinami su NMPP vykdymo tvarka ir rezultatais, PUPP ir vidurinio ugdymo programos organizavimo nuostatomis, brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarka.

41. Susirinkimai, trišaliai pokalbiai pavedami kontaktiniu arba nuotoliniu būdu.